

VITELUL TÂMPIT

În ultimul discurs de Cancelar, pe care l-a ținut, dl Konrad Adenauer, comentând hotărîrea lui Kennedy de a scoate din încurcătură încă odată Rusia și comunismul internațional, cu trimiterea de grâu în spatele cortinei de fier, când lucrul cel mai înțelept și logic ar fi fost măcar să condiționeze această trimitere generoasă de împlinirea anumitor obligații din partea lui Hrușciov, a amintit un proverb german foarte expresiv: numai vitelul tâmpit își alege măcelarul. Fiindcă una din justificările președintelui american era că, ajutând Uniunea Sovietică, se ajută comunismul "moderat" și se dă o lovitură comunismului intransigent dela Peking. Realitatea e, dimpotrivă, că și Hrușciov și Mao doresc același lucru, adică dominația lumii prin suprimarea libertății; există doar o, de altfel mult mai redusă decât pare, diferență de metode și de mijloace. Măcelari sunt și la cârma Rusiei și la a Chinei comuniste. Democrația occidentală, cu politica pe care o face, pare că preferă, nu se știe bine din ce motive, pe măcelarul Hrușciov.

Că avea dreptate fostul cancelar, dovada e într-o sumă de epizoade de politică internațională, pe care le amintim la întâmplare. Ele confirmă tezele noastre de totdeauna; în special pe aceea, după care democrația, așa cum există în concret și nu cum ne-ar plăcea nouă să fie, nu e în stare să apere libertatea și independența popoarelor. Dacă n'ar exista, comuniștii ar trebui s'o inventeze, fiindcă le deschide calea spre putere și spre stăpânirea lumii.

În timp ce Statele Unite, Canada, Australia, trimit grâne în Rusia și scapă regimul comunist de furia popoarelor înfometate, rușii și chinezii alimentează cu agenți bine instruiți și echipați revolte în toată Africa Orientală. În Zanzibar s'a și creat un regim de "democrație populară", de unde vor pleca de aci înainte echipe înarmate pentru întreg continentul negru, așa cum se întâmplă în America Latină cu bandele lui Castro. Jocul comunist e simplu: în țările de curând independente, care s'au lipsite de o clasă politică locală și de o armată națională eficientă, o mână de agenți ai Moscovei ori ai Pekingului organizează o lovitură de Stat, instaurează dictatura și, îndată ce Puterile occidentale dau semne, când dau, că ar vrea să reacționeze, Hrușciov grohăie dela Moscova că sunt riscuri mari de război atomic. Șantajul nuclear a funcționat încă odată, și comunismul internațional a pus laba pe o nouă țară.

La Geneva, conferința dezarmării târăgănează fără să poată ajunge la niciun rezultat practic. Complicii comuniștilor în Occident susțin, însă, că destinderea există, că trebuie căutate cu orice chip căile înțelegerii și ale coexistenței pașnice. Un avion american rătăcește ruta deasupra Germaniei și e doborât, fără preaviz, de Miguri rusești. Mai trei cîșteri superiori ai Statelor Unite. Tarapkin, la Geneva, spune, însă, că faptul nu are importanță și nu trebuie să turbure cătuși de puțin mersul tratativelor pentru dezarmare. Dacă cinismul șefului delegației sovietice e revoltător, idiopia diplomației americane, care împărtășește vederile lui Tarapkin și nu pricepe că la vorbe comuniștii sunt pașnici, dar nu la fapte, nu are limite.

Critici aspre la adresa lui De Gaulle, fiindcă a recunoscut China comunistă, și a lui Franco, fiindcă Spania face comerț foarte intens cu Cuba. Credem că e o tactică greșită și a președintelui francez și a șefului Spaniei, însă în niciun caz nu poate protesta Anglia, care a recunoscut regimul dela Peking cu mult înaintea Franței, cum nu pot protesta Statele Unite: nu are sens să te iriți când un aliat al tău ajută pe Fidel Castro, dacă tu însuși ajuți în toate chipurile pe Hrușciov, adică tocmai pe cine-l alimentează și susține pe Castro. Englezii trimit camioane în Cuba; e mai mică vina lor, desigur, decât vina americanilor, care trimit cereale și echipament industrial în URSS. Ziarul catolic dela Madrid "Ya" a scris limpede că nu are sens să aplici blocadă Cupei, când deschizi porțile comerțului Rusiei sovietice, căreia Puterile de vest îi acordă chiar credite foarte avantajoase (ca să se poată consolida regimurile comuniste).

Se pare că, în curând, și Portugalia va recunoaște China comunistă. E rezultatul politicii neroade a lui Pandit Nehru, care s'a lăcomit la niște mici colonii portugheze, foarte civilizate și prospere, și acum trebuie să înfrunte, în stare de inferioritate militară și politică, uriașul dela nord.

Guvernul polonez a atacat violent Statele Unite pentru controversa cu Panama. Presa lui Gomulka a scris, negru pe alb, că americanii trebuie să părăsească zona canalului și canalul însuși. Și totuși Polonia trăește de ani de zile, după jaful sovietic, din surplusurile agricole pe care le trimite America.

Oficiul lui Tito - "Borba" - a salutat încheierea acordului pentru vânzarea de grâu american în Rusia ca pe un fapt, care pune capăt războiului rece, și a făcut urări pentru continuarea relațiilor între est și vest în același spirit. Spirit care se traduce, în fond, prin ajutorarea comunismului ca să învingă diferitele crize prin care trece, pentru ca, la momentul potrivit, să dea alte lovituri Apusului și să cucerească țară după țară. Chiar în momentul când izbucneau revolte alimentate de agenți comuniști în Africa orientală, sosea în Statele Unite, primită aproape oficial, o delegație a Comitetului sovietic pentru pace, condusă de academicianul Kovaliov. Rușii vor o "pace" de felul acesta: care să le permită să-și extindă imperiul fără risc de război. Tâmpenia Occidentului îi ajută.

În Laos, comuniștii din Pathet Lao continuă să atace și să câștige teren. Comisia internațională de control asupra armistițiului nu poate interveni, fiindcă se opune delegatul polon, care are drept de "veto". Polonia, repetăm, trăește din ajutoare americane.

Lista ar putea continua la infinit. Și ne-ar putea bucura, după ce noi am pierdut tot, dacă o eventuală catastrofă a Occidentului nu ar însemna și distrugerea oricărei speranțe în eliberarea țărilor din spatele cortinei de fier. Niciuna din prevederile lui Marx și din tezele doctrinare ale comunismului nu s'a adevărit până acum. Singura cu oarecari șanse este aceea, după care capitalismul occidental se va prăbuși din cauza contradicțiilor sale interne, a concurenței intereselor comerciale între marile Puteri. -

Marius Pădureanu

OFRANDĂ (poezii din închisori)

Din rănilile și nfrângerile noastre
Intindem punte noilor destine
O punte de mărgean peste dezastre
S'o urce pașii lumii care vine.

Cu orșicire rană care doare
Din orice răsvrătire mai adâncă
Am pus o za pe piepturi viitoare
Ș'o spadă grea în mâini ce nu sunt încă.

De-am plâns, din lacrima măiastră
Va crește-o mângâiere de mătăasă
Pe care mâine unii au s'o lase
Acelor frunți ce cresc din fruntea noastră.

Iar dacă'n noaptea smârcului și-a roatei
Inchidem lanțuri, inimă și rană,
Din dăruirea noastră suferană
Va crește pâinea pentru foamea gloatei.

&& Alexandru Hodoș a vizitat satul lui Avram Iancu, de unde a plecat "entuziasmat": "Ne gândeam - scrie el în "Glasul minciunii" - că nici frângerea pe roată a lui Horia, nici zbuciumul, fără noroc al Iancului, nici suferințele strămoșilor noștri n'au fost zadarnice și că Transilvania de astăzi, a vieții libere și a dreptății pentru toți, din jertfele și lupta acestui popor obidit s'a născut". Cumplit trebuie c'a mai pățimit în închisoare, de-a ajuns să aiureze în așa hal, indicând robia ca rezultat al unor jertfe seculare! Mai sus, într'o fulgerare de luciditate și sinceritate, Hodoș spune c'a părăsit satul "purtând în inimă sentimentul unei depline împăcări a celor care au fost cu cele care au să vie": despre prezent, nimic! Ba da: căci spune în alt loc cum că trocarii dela Vidra s'au strâns în "cooperativă", adică colhoz meșteșugăresc, numai "în anii din urmă, și, la drept vorbind, după o destul de lungă chibzuială" - ajutată, cu multă delicateță, de politrucii ce priveghează "viața liberă proslăvită - în silă, desigur - de Hodoș...

&& Cu ocazia congresului aniversar al "revoluției din Octombrie", Hrușciov a spus că degeaba se bucură "capitaliștii" de cearta cu chinezii, căci pe punctele fundamentale cele două partide sunt de perfect acord. Ceeace este adevărat: în Rusia, cași în China, aceleași pușcării, aceleași botniță la gură, aceleași cruntă mizerie, aceleași lipsă de respect a demnității omenești, aceleași propagandă mincincasă, aceleași crime, aceleași poftă de robire a întregii omeniri - iată "punctele fundamentale", perfect aceleași, pe care-și sprijină și Hrușciov și Mao Țe satrapiile. Chiar recent au scris gazetele că regimul mujicului a băgat la zdup pe o nenoro-

cită de femeie, vinovată de a fi dat frimituri de pâine la găini; iar în China, se știe, au fost uciși toți câinii, fiindcă mâncau fără să producă - încât, acolo, numai la grădina zoologică mai poți vedea un câine...

&& La Frankfurt se judecă procesul a 22 de foști naziști, acuzați de a fi ucis, la Auschwitz, 6 milioane de evrei. Pentru uciderea tot a 6 milioane de evrei a fost spânzurat și Eichmann. Aceeași bază a avut-o și faimosul proces dela Nürnberg, care a dus la spânzurarea celor ce-au pierdut războiul. Alte procese, cu vedete mai mărunte, au avut și au loc cam pretutindeni, pentru alte ucideri de evrei, ceea ce urcă fantastic numărul victimelor, - fapt întărit și de declarația unuia din acuzații dela Frankfurt, cum citim în "Rivara": "În ședința din 14 Ianuarie, acuzatul Klaus Dylewsky a declarat că a văzut sosind la rampa lagărului din Birkenau 70 de trenuri cu deportați evrei. Am făcut mintal socoteala: documentul 112 al procesului din Ierusalim ne spune că fiecare din aceste trenuri conținea circa 3.000 de persoane, ceea ce face 210.000 persoane pe zi. Las cititorului sarcina de a face socoteala generală a evreilor ce-au fost concentrați la Auschwitz între Martie 1942, când au sosit primele convoaie de deportare sistematică, și 8 Iulie 1944, dată la care pare să fi sosit ultimul. Nimeni - nici chiar apărarea - n'a relevat această imbecilitate.. 210.000 evrei trimiși în fiecare zi la Auschwitz, timp de 27 de luni - ar da nu departe de 200 de milioane...",- în ciuda rezultatelor anchetei Crucii Roșii Internaționale, care, cum vedem tot în "Rivara", afirmă că în niciun caz n'au fost uciși mai mult de 600.000 evrei.

&& Oricât ar vrea să ascundă tristețile realității din țară, ba chiar să le prezinte înflorite, "Glăsul" minciunii nu reușește să le acopere cu totul. Nici măcar nu-i nevoie să citești printre rânduri, căci adevărul, mai tare ca talentul, țâșnește singur prin boclucașele "scăpări". Dintr'un singur număr afli, de pildă, de "poezia citită în șoaptă" (cu referire, desigur, la "Doina" lui Eminescu..), de "întrebări mute, din priviri", de niște bieți robi cari, "deși erau vorbăreți, pe măsură ce se apropiau încetineau discuțiile", de un bătrân care, venit, tocmai din Statele Unite ca să revadă locurile copilăriei, "părea amețit de atâtea schimbări", etc. Inseși versurile menite să arate pricopseala adusă de regim: "Mai văd brăzdând pe 'ntinderi plugul / Cu doi neobosiți plăvani; / În urma brazdelor belsugul / Se coace 'n spicele din lanț - coincid dureros cu înăsprirea cartelelor de pâine..."

&& Asra Bercovici scrie impresionant, în "România", despre "Cum au murit Brătienii" la închisarea din Sighet. "La începutul anului 1950, comitetul executiv al partidului comunist a luat hotărârea de a purcede la arestarea tuturor foștilor miniștri și subsecretari de stat, precum și a foștilor președinți ai Corpurilor Legiuitoare și guvernatorilor Băncii Naționale. S'a lucrat sistematic, stabilindu-se listele celor ce urmau să fie închiși pe baza numirii lor apărute în Monitorul Oficial începând cu anul 1919, adică imediat după sfârșitul primului război mondial". După arestarea lui Maniu, partidul Moscovei "a găsit calea liberă pentru aplicarea nestânjenită a politicii sale de represiune față de întreaga clasă conducătoare a poporului român. Zeci de mii de oameni din toate categoriile sociale, foști membri ai parlamentului, intelectuali, scriitori și ziariști, fruntași ai vieții economice și industriale, au fost aruncați în temnițe sau trimiși în lagăre de concentrare și deținuți ani de-a rândul, fără ca familiile lor să fi fost în măsură să dea de urma lor". Remarcând că era mai util ca dl Bercovici să fi scris aceste lucruri, de refugiați arhiștiute, într-o limbă străină, nu putem să nu-i, subliniem obiectivitatea: în această groaznică epocă, de nimicire a elitei românești, scrie d-sa, "cuvântul hotărâtor aparținea Anei Pauker, lui Techari Georgescu, Vasile Luca sau Kisinevski, alături de Gheorghiu-Dej: trei evrei, un ungur, un român renegat..

&& La propunerea sovietică pentru un tratat internațional care să oprească rezolvarea cu forța a conflictelor teritoriale și de graniță, De Gaulle a răspuns afirmativ, - adăugând însă că principiul rezolvării pașnice trebuie întregit cu un altul, care să garanteze dreptul tuturor popoarelor la autodeterminare: s'ar face, cu asta, un mare progres în soluționarea tuturor problemelor dificile ale timpurilor noastre. Notăm că n'a lipsit discurs sau orice altă ocazie, în care șeful Statului francez - cam unicul din cei "mari" - să nu ridice problema popoarelor robite. Foarte importantă, pentru viitorul cel puțin al Europei, socotim și epocala inițiativă a aceluiași De Gaulle pentru reconcilierea franco-germană. Ca refugiați, ne interesează în primul rând politica externă a țărilor dela care sperăm ceva...

PROCLAMAȚIA UNIUNII ȘI LIGII ROMÂNILOR DIN AMERICA, Dec. 1963: "Decarece, din mila lui Dumnezeu, membrii Uniunii și Ligii Societăților Românești din America trăiesc într-o țară liberă cu guvernare democratică; și dat fiind că această crânduire de toți iubită a făcut posibilă însăși existența organizației noastre fraterne românești; și bine știind că această Republică întemeiată pe dreptate asigură tuturor locuitorilor libertatea cuvântului și a presei - Noi, subsemnații membri ai Comitetului Executiv al Uniunii și Ligii Societăților Românești din America și al organului oficial "America", credem potrivit și folositor să facem cunoscut tuturor, prin această proclamație, că conducerea acestei organizații crede de a sa datorie să respecte și urmeze următoarele principii: 1.- Să stea împotriva tuturor acelorora - indiferent de poziția, averea ori influența lor - care deformează adevărul despre comunism și despre nenorocirile, greutățile și suferințele în care regimul comunist cufundă popoarele subjugate. 2.- Să exercite în plină măsură dreptul asigurat de Constituția acestor State Unite la o presă liberă, care nu poate fi, și nu va fi, intimidată de nimeni și nu va tolera niciun compromis în paguba adevărului. 3.- Să desvăluie pe deplin ruina și împilarea în care tirania comunistă ține milioanele de ființe omenești din țările robite ale Europei de Răsărit, și în chip deosebit pe frații noștri din România. 4.- Să facă tot ce omeneste va fi cu putință spre a continua lupta pentru o Românie liberă și independentă, în care oamenii să nu se plece cu frică în fața secerii și ciocanului, ci să se închine cu evlavie în fața Crucii". Semnează: președinte, Pete G. Nicora; vice, George Bleahu, Romul Pantea, Paul Riviz; secretar, Andrei Hampu; contabili: Laurențiu Hinea și Dorina D. Riscutta; membri: George Horton, Nicolae S. Butta, Walter Lazăr, Ion N. Șotcan, Vasile Mailat, Nicolae Nestor, Dionisie Dobre; Petre Barson, președinte la "Uniunea Jună"; Ion C. Coman, avocat; Charles Streza, supleant. Bravo, fraților Români Americani!

P O P U L A R E

Se joacă la Cârlihaba
Și huțanul stă degeaba
Hai huțane și-om juca
Huțulca din Brodina

Huțulca știu a juca
Pâinea nu știu frământă
Huțulca eu știu să joc
Pâinea nu știu cum s'o coc

Cine n'are ce lucră
Traista - și la Brodina!
Acolo de lucru are
Pe pământ și pe cgoare.

Mult îmi place huțulcuța

Dar îmi place și mândruța
Huțulca te'nveselește
Și mândruța te iubește.

De trei zile zac în sânge
Și n'are cine mă plânge
Că n'am frați și nici surori
Să mă 'ntrebe de ce mor.

Deasupra mormântului
Crește iarba dorului
Și din dragi buzele mele
Răsar două viorele
Viorele flori adânci
Când le vei vedea să plângi...

La 18 Ianuarie 1964 a avut loc în biserica "Sf. Ilie" din Elwood, St. Unite, cununia dlui Gheorghe Bocicagă - fost mulți ani la Freiburg și azi la Evanston - cu dra Mary Eleanor Orlando. Slujitori, preții Anchidim Ușeriu și Grațian; nași: George Sasu și Ana Hammond.

- Duminică 16 Februarie a avut loc la biserica română din Paris cununia sculptorului Alexandru Pană; nași, dna și Gr. Malcasian; preot slujitor, V. Boldeanu.

+ În zorii zilei de 15 Decembrie 1963 a trecut la cele veșnice, în Râmnicu-Vâlcea, istoricul literar și cercetător de folclor românesc, în special sud-danubian, prof. univ. dr. Leca Morariu. Născut la Cernăuți, 25 Iulie 1888, a fiu al gazetarului și literatului Constantin Morariu (numit de N. Iorga "sfântul preot al Bucovinei"), a fost, după trecerea doctoratului, în filologia modernă la Cluj, profesor la Universitățile din Cernăuți (1921-1939), București (1940-1941) și Iași (1941-1944). Opera sa, numărând câteva sute de titluri, aparține deopotrivă filologiei, esteticii literare, istoriei literare în sens restrâns și eminescologiei. Sub îngrijirea sa au apărut mai multe periodice și colecții, între altele revista "Făt-Frumos" (1926-1943).

+ La Gary a murit, la 31 Decembrie, protopopul Simion Mihălțian, născut la Ohaba (Târnava Mică), decanul preoților români din America și poate din toată lumea liberă: avea 83 de ani. Sosisse în Statele Unite în Iunie 1908 - și de-atunci, peste

55 de ani, slujise la o singură parohie: Indiana Harbor.- Tot în America, la Miami (Florida), a murit, într'un incendiu, părintele Eugen Banciu, făgărășean, fost polițist, - refugiat înainte la Paris, apoi la Windsor (Canada).

+ La Bitburg/Eifel (Germania), a murit, chiar "de ziua lui", la 7 Ianuarie, moș Ion Roșu - născut la 15 Octombrie 1898 în Drăgănești/Olt. Slujba înmormântării a săvârșit-o, la 11 Ianuarie, în cimitirul localității, părintele Vasiloschi. Moș Roșu venise în Germania după "rebeliune", a stat la Rostock și la Buchenwald - iar după război, dezorientat, se izolase total de ceilalți români.

+ La München s'a stins din viață, la 22 Ianuarie, dl Colonel Dumitru Alexandrescu - născut la 11 Februarie 1894. A fost poate cea mai populară figură a exilului, omagiu meritat de o viață fără cotituri. Ofițer de front în ambele războaie, a știut, după 23 August, să aleagă între disciplină și conștiință. Nici în exil, cu toate privațiunile, compromisuri n'a făcut. Atitudine clară, ostășească, a luat până și în drama unei Mișcări din care nu făcea parte, provocată de rușinea de acum zece ani. Străin de orice "poză", colonelul nu s'a complăcut între "mărimuri", ci, ca pe front între soldații săi, a rămas cu gloata băjenară. De-aci impunătorul număr al celor ce-au ținut să-l petreacă la mormânt, omagiu elocvent al dragostei. - Parastasul de 9 zile a fost săvârșit de pr. D. Em. Popa, Duminică 2 Februarie, în München. -

+ La 27 Ianuarie a murit la spitalul din Gelsenkirchen (Germania), spovedit și grijit de neobositul părinte Vasiloschi, moldoveanul Vasile Balmuș, născut în 1915 la Pipirig (Neamț). Lasă în urmă soție și doi copii - plus un restaurant, înjghebat de vrednicia sa. La înmormântare, 31 Ianuarie, în cimitirul local, au participat peste o sută de persoane, mai mult nemți; dintre români: Valeriu Dobrescu, Moise Schiopu, N. Anastasiu, Lina Schneider, Marfa și Hermann Himstedt, Edita Kasper-Abel, Ion Andries, fam. Roncescu, etc. Au vorbit părintele Vasiloschi și dl Avram Macarie. -

+ "Mama a plecat spre tărâmul celălalt azi, după trei luni de boală. S'a stins ca o candelă, fără suferințe. Rugați-vă pentru ea". - cu aceste cuvinte, filiale și creștine, prietenul Serge Prod'hon, francez din ținutul Neamțului, ne-a anunțat, la 11 Februarie, tristul desnodământ, întâmplat la Grenoble (Franța). Marie-Suzanne Prod'hon, născută la Reims, 26 Decembrie 1876, a fost profesoară de franceză în România peste 40 de ani, dela 1906, la Institutul Notre Dame de Sion din Galați și la Colegiul de fete, înființat de dna Focșa la Piatra Neamț, iar în urmă profesoară particulară. Când, în toamna anului 1949, a părăsit crașul de munte moldovean, a însoțit-o la gară multă lume, care simțea că cu "madam" Suzette, simbol al Franței luminate, se duce pe multă vreme o pagină iubită. -

+ La 15 Februarie s'a stins, la București, prof. Radu Vlădescu, membru al Academiei Române și, corespondent, al Academiei de Medicină din Paris. Un parastas a avut loc la 15 Martie, la biserica română ortodoxă din Jean de Beauvais.

+ Tot la București a murit, de curând, prof. Vasilescu-Karpen; iar în Elveția, C. Xenii.

+ La 19 Februarie s'a stins senin, la Padova, trecând direct din somn în eternitate, Alexandrina Mititelu. Fostă 25 de ani profesoară la Universitatea locală. Slujba înmormântării s'a făcut în "biserica Sfântului", sicriul a fost dus apoi în curtea veche a Universității și ridicat de studenți de trei ori spre cer, în timp ce clopotul medieval al vechii instituții de cultură suna profund a jale. Au vorbit prof. Carlo Tagliavini, decanul Facultății de Litere și o studentă; în numele Societății Române Academice a vorbit, limpede, tare, prof. Ciureanu dela Genova. Dintre români au mai participat prof. Onciulescu, Caragață, Mircea Popescu, dna și dr. Const. Horodniceanu. Tricolorul românesc ce acoperea cosciugul a rămas de strajă în cimitir. -

+ La Roma s'a stins octogenară, în iarna 1962, Annamaria De Luca, născută Rădulescu (la Câmpina), soția fostului director al agenției "Stefani". -

&& Al VIII-lea congres al Societății Academice Române se va ține la 6-14 Oct. 1964, la Regensburg (Germania). Tema: "Pe marginea Dunării". Va avea loc, cu acest prilej, și un concert de muzică românească - plus o expoziție de pictură și sculptură, care e vorba să fie apoi dusă la München și în alte centre germane. -

&& În suplimentul literar al "Soliei" de Crăciun, dl Matei Hojbată publică un "Plugusor" de zece strofe. Iată una:

Cu plăvani, de mii de ani
Am tras brazdă prin dușmani;
Iar Românul mi-l căli
Și mereu mi-l ascuți,
Și din fierul lat și bun
Făcu sabie și tun.

Nistrule, mereu să crești,
La hotar să stăpânești!
Noi, cu "plugul" facem val,
Cum făcuse Decehal,
Și prin dulcea Bucovină
Vom trage brazdă străbună.

&& Dna Lucia B. Popovici a vorbit la 8 Noembrie, la Centrul Român de Cercetări din Paris, pe tema "În umbra lui Aurel C. Popovici". Despre marele naționalist, dela a cărui naștere s'au împlinit, la 4 Octombrie, 100 de ani, au mai vorbit, în acelaș cadru, dnii G. Barbul, dr N. Guguianu și Octavian Buhecui. -

&& La Paris, în biserica St Germain de Prés, s'a reprezentat Vineri seara, 13 Martie, în cadrul Concertelor spirituale, cu corala Traian Popescu, "La Passion selon Saint-Jean", de Bach.

&& Părintele Vasiloschi a săvârșit Duminică 29 Decembrie, în biserica din Düsseldorf-Wersten, Sfânta Liturghie, în prezența a vreo 70 de credincioși, răspunsurile fiind date de dl Aurelian Neagu, bas la Opera locală. La predică, Sfinția Sa a dezvoltat tema, în legătură cu Nașterea Domnului, "Dumnezeu, frate cu omul". La întâlnirea frățească, care a urmat în sala bisericii, au vorbit părintele - și dr Alex. Suga, care, întors de curând din India, a accentuat superioritatea religiei creștine față de cele pe care le-a cunoscut acolo; fetele dlui Macarie: Pusa și Măriuța, au cântat colinde sub o frumoasă stea adusă cu ele dela Köln; iar dna Lina Schneider a prezentat câteva păpuși îmbrăcate în admirabile costume românești, de proprie confecțiune (amatorii pot comanda la dânsa: 43 Essen-Altendorf - Niederfeldstr. 59 - Germania). Au participat, la slujbă și la agapă: familiile pr. Vasiloschi, Neagu, Dobrescu, Acrivu, C. Dimitriu, Macarie, Rosbroy, Kanakis, dr Ion Popa, Himstedt, Schneider, Eculescu, Feraru, Anastasiu, Șchiopu, Rău, Schumacher, dnele Veleanu, Anghel, Ebel, Ersan, dnii Behme, Ștefan Țiu, Romul Bolchi, Pană Călinescu, Suga, diacon Keșinschi, Ghițescu, Laurențiu, Florinuț și Caranfil Spânachi, etc. O parte din cei prezenți au mers apoi acasă la părintele, unde au rămas până târziu în sfaturi, cântări și voie bună.. "ca la pepa acasă".

Părintele a plecat apoi la Paris, spre a vizita, la Viels Maisons, pe I. P. Smitropolit Visarion, care se află bolnav. Abia întors, a luat-o din nou la drum, în plină iarnă, cu Volkswagenul, la Salzgitter-Lebenstedt, - cale, dus și întors, și cu abaterile, de circa 1.000 km! Acolo a făcut, Duminică 5 Ianuarie, Sfințirea Apei Mari, după care a plecat "cu Iordanul" pe la casele credincioșilor. "La reîntoarcere - ne scrie părintele - am avut vreme pocită: am dat, începând de pe dealurile de dincolo de Hannover și până hăt departe spre Oberhausen, de ceață, care la un moment dat era așa de deasă și de întunecoasă, că nu vedeam nimic înaintea mașinii mele, decât un "zid" de păclă la vreo doi metri dela botul Volkswagenului; și fiindcă nici alții nu puteau vedea mai bine, m'am pomenit împins de o namilă de camion într-o parte așa fel, încât roțile din dreapta s'au urcat pe marginea șoselei, unde "șanțul" era o prăpastie de vreo 50 metri adâncime; ca prin minune, "amăgind" mașina de pe dâmb spre șosea, am scăpat de o sigură rostogolire "de-a berbeleacul", cum ar spune Florinuț.. Abia ajuns acasă, am primit știrea despre moartea lui "moș" Ion Roșu, și ia-o iar la drum....".

&& În cadrul Cercului de Uniune Latină a avut loc la Roma, 28 Noembrie, o debateră pe tema "Ce este latinitatea?". Printre vorbitori găsim și pe mons. Pamfil Cârnațiu, care "a găsit că esența latinității e capacitatea însăși a popoarelor latine de a absorbi elementele diferite, fără să-și piardă propria individualitate. România e un exemplu de felul cum se pot absorbi și elemente turcești și slave, rămânând totuși latini. Latinitatea e deasemeni în misiunea de difuzare a creștinismului. E probabil că în viitor să-i fie rezervată misiunea de a topi toate culturile într'una definitivă universală, căreia până mai ieri se sustrăgeau asiatici și africanii". În acelaș număr din "L'Idée Latine", Roma, Dec. 1963, de unde luăm această știre, mai găsim un necrolog al lui Romulus Boilă, menționarea lui Vasile Alecsandri ca premiat, cu "Cântecul gîntei latine", la concursul dela Montpelier (1878), și finalul, în românește, al discursului dlui Walter M. Jecorse la un festival dela radiu Middle West (St. Unite): "M'am născut român și voi muri român!" -

&& La Freiburg au slujit preoții D. Em. Popa, la 1 Martie, și V. Zăpârțan, la 26 Decembrie și 9 Februarie; în prima predică, a fost vorba de Epistola către Evrei.

&& Sâmbătă 25 Ianuarie, la München - după Sf. Liturghie, săvârșită în biserica grecească (căci românească nu există), preoții Em. Vasiloschi și D. Em. Papa, asistați de parohul grec, au slujit un Te Deum pentru Unirea Principatelor. Apostolul l-a cântat Adrian Chiuzbăianu, iar răspunsurile, atât la Liturghie cât și acum, au fost date de corul dirijat de pâr. Zăpârțan. Și ne manifestăm deplina bucurie pentru această colaborare, care, pe lângă că e "în nota vremii", răspunde și unei mai vechi dorințe a tuturor bunilor români.

Părintele Popa a rostit apoi, din ușile împărătești, următoarea cuvântare:

Fraților, Ca al tuturor neamurilor pământului, și calendarul istoriei noastre naționale e plin de evenimente ce ne dau prilejul ca adunându-ne la olaltă și lăsând afară ceeace ne desparte, să evocăm în rugăciuni, cântece și plăcute aduceri aminte figurile eroilor de care se leagă sărbătorirea în cauză, care se termină adesea cu cinstirea unui pahar de vin pentru sufletele celor din lumea îngerilor și temporara delectare a propriei persoane... Evenimentul pentru care ne-am adunat aci din cele patru vânturi, Unirea din 1859 - când focul ce mocnea sub cenușe izbucnea și mistuia cei "154 de ani de umilință și degradare națională", dând posibilitatea celor două Principate să găsească, în fulgerul care luminează bezna ce se abătuse peste neamul nostru, căldura necesară prin care se făcea sudura definitivă a fraților de același sânge și de aceeași lege, - pare că se celebrează astăzi în zorile unui început de ev nou. Steaua, care odinioară călăuzea pașii magilor, s'a oprit din nou deasupra staulului din Betleem, învâluind cu strălucirea ei pe doi din cei doisprezece, pe Petru și Andrei, primii pescuiți la margine de lac spre a fi transformați în pescari de oameni, - ceeace ne face să vedem încolțită sămânța dragostei și să auzim altfel strigătul înaintemergătorului: "Pocăiți-vă, că s'a apropiat împărăția cerurilor!". Dar la această împărăție, promisă nu lutului din noi, ci acelei scântei divine care este asemenea după chipul și înfățișarea Celui ce-a creat-o și de Care ar trebui să fie plină toată ființa noastră, nu putem trece decât făcând popas în fața tronului dreptului judecător, la care se vor prezenta toate neamurile cu regii și conducătorii lor. Și dacă lui moș Ion Roată și conducătorilor destinelor neamului românesc, care la 24 Ianuarie 1859 secau Milcovul dintr'o sorbire și întindeau hora frăției pe câmpia României, li se va spune: "Bine, slugi bune și credincioase, peste puține ați fost puse, peste multe vă voi pune, treceți la dreapta tronului meu", la ce răsplată ne putem aștepta noi, generația noastră, care nici măcar ca acela căruia i s'a încredințat un talant nu vom putea răspunde, pentru că noi am oferit talantul nostru fără șovăire, fără cârtire și fără de niciun folos hoardelor satanizate? Că încredințându-ni-se nouă cea mai frumoasă comoară - pentru a cărei scoatere din ghiare streine și neștirbită păstrare s'au pus temelie munți de oseminte: România Mare în hotarele ei firești, pe care trebuia s'o lăsăm celor ce vin după noi cel puțin așa cum am moștenit-o, - surzi la strigătul strămoșilor noștri ce venea de sub glie, și orbi la soarele ce se înălța pe bolta cerului nostru, am găsit că e mai comod și mai sublim ca implântând cuțitul până'n plăsele în spatele bietului Ion, ce mușca țărâna luptând din răputeri împotriva hoardelor celor fără de Dumnezeu ce veneau puihoi de peste Nistru, răsuicindu-l în rană să-l întrebăm răzând de-l doare, și să însemnăm în calendarul istoriei noastre zi de Joliu, de degradare și umilință națională, ziua de 23 August: "Toate sunt slobode, dar nu toate sunt de folos" - spune Sf. Apostol Pavel. Conducătorii noștri au avut această libertate, alegând moartea în locul învierii, și n'a fost măcar nici spre folosul lor personal, Vogoride triumfând de astă dată cu vârf și îndesat. Și dacă nouă ne-a fost dat ca în aceste momente de grea urgie pentru neamul nostru să ne găsim de partea ceastalaltă a cortinei, în așa zisa lume liberă, care huzurind de bine caută să-și bage singură capul sub patrafir, avem datoria să strigăm pericolul la toate răspântiile de uliți.

Frate român, Nu-ți îngropa talantul cu care ești înzestrat. Acolo unde te găsești - în câmp sau în fabrică, în fund de mină sau în cel mai înalt far dătător de lumină, muncitor cu sapa sau cu condeiul, - nu uita că ești un ambasador al patriei tale răstignite. Nu pregeta, și nu precupeți nimic să faci neamurile să audă strigătul, geamătul și blestemul fraților tăi. Te trudești din zori și până'n seară, te sbați din noaptea'n noapte să-ți îmbunătățești starea materială și să dai copiilor tăi posibilități ușoare de trai - și uiți că nu pentru asta, numai, te-a cruțat Dumnezeu de iadul pământesc care a fost hărăzit fraților tăi. E drept că neamul, și patria noastră România, au nevoie de brațe de muncă și capete luminate. Dar dacă pentru construirea unui pod, pentru instalarea unei uzine sau pentru electrifica-

rea întregului teritoriu poți face la nevoie apel și la tehnicieni streini, pentru spălarea rușinii și înlăturarea zăbranicului pe care moartea l-a întins peste întreaga suflare românească nu poți face apel decât la tine, la sufletul tău și la Dumnezeu. Pentru aceasta ai sfânta datorie să transmiți fiilor tăi flacăra pe care ai moștenit-o odată cu laptele pe care l-ai supt la sânul mamei tale, limba românească și credința strămoșilor tăi și dragostea de glie, - că altfel bine îți va cădea auzindu-i spunând de limba părinților lor: "Quel drôle de langage!", sau "So eine komische Sprache!"... Numai atunci poți să închizi și tu liniștit ochii, știind că drapelul pe care tu nu l-ai plecat se găsește ținut sus de brațe vâjoase, și nu se vor mai svârcoli în mormânt nici Kogălniceanu, nici Cuza-Vodă, nici cea cu adevărat Elena-Doamna, și nici moș Ion Roată.--

* A urmat o rugăciune pentru instalarea părintelui D.Em.Popa ca preot în Germania - căruia păr.Vasiloschi, predându-i sfântul antemis, i-a făcut calde urări de vrednică păstorie. În răspunsul său, păr.Popa a amintit parabola fiului de împărat, la a cărui nuntă, nevenind cei chemați, au fost poftiți la întâmplare trecătorii de pe drum. De nu voi corespunde întocmai - a spus sfinția sa - pricina s'o cătați în faptul că cei chemați, cei cu studii teologice, s'au eschivat dela această misiune, și atunci s'a făcut apel la un "nechemat"; totuș, cu ajutorul lui Dumnezeu și cu conlucrarea Dvoastră, sper să ieșim bine la capăt.

* După amiază, la orele 15.30, preoții Em.Vasiloschi și D.Em.Popa, asistați de un preot sârb, și cu acelaș cor al păr.Zăpârțan pentru răspunsuri, au săvârșit în capela cimitirului Perlacher Forst slujba înmormântării colonelului Alexandrescu, mort la 22 Ianuarie, la 70 de ani, într'un spital. Cât de iubit, cât de popular era "domnul colonel", s'a văzut din mulțimea ce-a ținut să-l petreacă la ultimul drum: peste 300 de persoane, venite din toate părțile Germaniei, ba și din afară, mulți nemți din România, și chiar o delegație de ofițeri activi germani. Printre alții: preoții Vasiloschi, Bârlea, Zăpârțan, Haik și D.Em.Popa, prof.Cârsteanu, gen.Ion Gheorghie, dr.Alexandru Proc, George Racoveanu, maior Al.Păunescu, dr.I.V.Emilian, prof.I.G.Dimitriu, Romulus Vuia, dr.P.Vălimăreanu, ing.Traian Isbășescu, av.Mailat, căpitanii Stoicănescu, Crutescu și Nicola cu doamna, dr.Dancău, ing.Traian Boeru, dr.V.Apostolescu, George Branea, ing.Aurel Teușan, dna Marina Teușan, Atanasie Chircu, ing.Iosifescu, av.Gudi, Aurică Popescu, prof.C.Sporea, dr.Șt.Brăileanu, Eduard Fuchs, Ștefan Cârștiuc cu sora, dr.D.Pârâu, Adrian Chiuzbăianu, dr.Gh.Tase, sculptor Pană, Smith, Sandu Marin, Lică Popovici, Gh.Stoia, Tache Varduli, Bazacă, Ion Chirilă, Ciochină, Agripina Baur, Schweninger, Prescornițoiu, Ifrim, Silvestru Dimitriu, Iordănescu, Ion Dumitrescu, dnele Cifarelli, Păduraru, etc. Au vorbit: păr.Vasiloschi și - în germană - I.V.Emilian; iar, la groapă, Gh.Tase și I.G.Dimitriu.--

&& În discursul de Anul Nou, Gheorghiu-Dej a spus că "țările socialiste formează o mare familie, însuflețită de cele mai înalte idealuri pe care le-a cunoscut omenirea": lanțuri brevetate, închisori, sârmă ghimpată, botniță, opresiune, foamete, minciună, teroare, sclavaj - și alte "înalte" idealuri... Care-i adevărata situație din țară, ne-o spune clar Mișu Stănescu, în "colindul" din acelaș "Glas":

Tot mai greu ni-i astăzi traiu,
Scumpe's pâinea și mălaiu.
Străinie - sărăcie,
Parc'am fi în pușcărie:
N'avem casă, nici ogradă,
Mulți ne vând, și mulți ne pradă
Chiar, și straietele din ladă.
Zorii zilei, când ne scoală,
Intâi lacrima ne spală,

Și când luăm o' mbucătură,
Mestecăm cenușe'n gură -
Și se pârjolesc în vise
Toate rănilile deschise...
Corbi de pradă ne pândesc
Și din pliscuri croncănesc...
Frunza toamnei se usucă
Și ne prinde dor de ducă...

&& "Vocea libertății" ne informează, că Mihai "pregătește marele program de refacere, care va fi pus în aplicare în ceasul eliberării țării". Cu atâta bătae de cap, nu va mai avea timp de savuroasele mesagii de Anul Nou, - principala sa activitate, până acum, întru eliberarea țării...

&& Uitând că anul are numai 365 de zile, din care 52 de duminici, un "repatriat" Gruber, afirmă în "Glasul" minciunii că, anul trecut, a avut "400 de zile-muncă": așa un stakanovist!... Tot el afirmă că, după atâta osteneală, "câștigă din ce în ce mai bine" - așa că poate nădăjdui să-și cumpere o bicicletă...

CRONICA PESIMISTULUI

* ȘTIRI "ALESE" - Ministrul canadian de externe a declarat că guvernul său va interveni la Moscova în favoarea minorităților evreiești din spatele cortinei de fier. Nu rezultă de nicăieri că s'ar fi interesat și de soarta majorităților naționale din aceleași țări; și supuse unui aceluiași, dacă nu mai grav, regim de oprimare și exterminare. - Tot din Canada vine știrea că la Toronto s'au distribuit manifeste și foi volante, în care se spune că președintele Kennedy a fost asasinat de marxistul Oswald, pe care l-a ucis evreul "Rubinstein ca să nu poată denunța lumii că a fost agentul complotului evreo-comunist contra Occidentului. - Curtea federală de la Karlsruhe a dispus să se distrugă și ultima copie a filmului "Evreul Süß", proprietate particulară a unui bancher din Baden-Baden. Cercurile progresiste din întreaga lume protestează oricâteori se atentează la libertatea artei și a culturii. De data aceasta, cine știe de ce, nu au protestat. - Guvernele din Delhi și Karachi s'au acuzat reciproc de spionaj prin respectivelelegații. Când s'a publicat lista spionilor de o parte și de alta, s'a descoperit că toate numele, și "indiene" și "pakistane", erau evreiești. - "Trud", într'un editorial, pe baza declarațiilor unei repatriate de origine evrească, a scris textual că între rasismul hitlerist și rasismul israelian nu este niciun fel de diferență. - La Stockholm, în timp ce se reprezenta o dramă după "Jurnalul Anei Frank", un grup de studenți a distribuit manifeste antisemite, în care se susține că faimosul "jurnal", tradus în toată lumea, este fals: ar fi fost scris după război de un literat israelian. - Cartea evreicei americane Hannah Arendt, care a asistat la procesul Eichmann la Ierusalim, în calitate de corespondentă a ziarului "The New Yorker", cu privire la acest proces, a fost pusă la index de sionismul internațional, fiindcă susține nevinovăția lui Eichmann, ba chiar că acesta, în măsura posibilităților, a salvat de la moarte un anumit număr de evrei. Autoarea semnase un contract pentru traducerea volumului său în limba franceză. În ultimul moment, editura, cu care se înțeleșese, a rupt contractul. - Guvernul israelian a cumpărat de la guvernul sovietic, pe suma modestă de 4 milioane și jumătate de dolari, toate proprietățile și instituțiile religioase, întemeiate de pelerini și credincioși ruși la Locurile Sfinte, înainte de revoluția bolșevică. Târgul s'a făcut ușor, întrucât nici vânzătorul nici cumpărătorul nu aveau niciun drept asupra acelor instituții creștine. -

* SCRUPULE CU SENS UNIC - Revista catolicilor progresiste francezi, "Témoignages chrétiens", comentând anumite credite acordate de guvernul de la Paris Spaniei lui Franco, se arată nemulțumită și face urarea ca sumele acordate să nu servească la înmulțirea temnițelor franchiste. Aceeași revistă, ce se pretinde creștină, nu a exprimat niciodată scrupule de acest gen, când Puterile occidentale au acordat credite regimurilor comuniste de peste cortină, unde închisorile nu's puține, și gâzduesc mii și mii de "creștini" (revista pretinde a fi "mărturie creștină"). -

* ORANG-U-THANT - În timp ce, cu politica sa ^{de} falsă obiectivitate, secretarul Națiunilor Unite favorizează expansiunea comunistă în lume, - în Birmania, patria lui U-Thant, consiliul revoluționar al lui Ne Win trebuie să facă față unei pericolase gherile comuniste, alimentată de peste graniță. -

* REZULTATUL POLITICII DE BUNĂVOINȚĂ A PAPEI IOAN AL XXIII-LEA - Într-o vastă zonă din Congo, rebelii comuniști din gruparea lui Lumumba și Gizenga, conduși de agentul sovietic Mulele, masacrează pe capete misionarii creștini. Puținii care au putut fi salvați povestesc scene înfricoșătoare. Așa înțeleg comuniștii conviețuirea pașnică cu catolicii. -

* MARINA OSWALD, MARTORĂ INCOMODĂ - Depoziția în fața comisiei de anchetă asupra tragediei de la Dallas, a văduvei asasinului lui Kennedy, a stârnit multă emoție în opinia publică mondială, dar presa destinderii și conviețuirii cu orice preț se străduiește să minimalizeze declarațiile Marinei Oswald. Sunt declarații foarte incomode, fiindcă arată lămurit că Lee Oswald era un agent comunist, se întorsese "năuc" din Rusia, se dusese de mai multe ori la Havana, făcuse exerciții de tragere în zilele precedente uciderii președintelui american, participase la atentatul din 1963 contra generalului de dreapta Edwin Walker. E probabil că femeii, rusoaică de origine, dar anticomunistă, i se va interzice să mai vorbească (așa cum, în Vatican, i s'a interzis să mai vorbească monseniorului Slipyi, arhiepiscopul ucrainean, deținut de Stalin și Hrușciov aproape douăzeci de ani: fiindcă și înaltul prelat e un martor incomod). -

* CONFRUNTĂRI UTILE - În 1935, poliția nazistă a răpit pe un evreu-german, ce se afla la Basel. Guvernul elvețian a protestat cu energie, și Berlinul a cedat: a restituit victima răpită. În 1963, poliția franceză răpește pe teritoriul german pe colonelul Antoine Argoud, erou al războiului din Algeria. Guvernul din Bonn protestează. De Gaulle nici nu răspunde la protest. De unde se vede că, măcar uneori, dictaturile sunt mai drepte și mai umane decât democrațiile.-

* TOGLIATTI ȘI SPERANȚELE DEMOCRATE - Mare discuție în Italia pe marginea unor articole de jurnal și a unei conferințe de presă a lui Palmiro Togliatti. Șeful partidului comunist italian a spus, printre altele, că și într'un regim "socialist" poate fi o alternativă de guvern între majoritate și minoritate și că, dacă ar lua puterea, partidul comunist italian ar tolera existența mai multor partide. Presa radicală și socialistă s'a bucurat enorm de aceste declarații, interpretându-le drept o convertire gradată a comuniștilor la democrație. Declarații de același gen au fost făcute, însă, înainte de sovietizare, cum se știe, de toate căpeteniile comuniste din țările de peste cortină, și totuși situația de astăzi e cea pe care o cunoaștem cu toții. Politician abil, capabil de orice jonglerie și acrobație, Togliatti își poate îngădui luxul să promită totul, fiindcă, la momentul potrivit, va face tot ceea ce crede el (adică ce-i ordonă Kremlinul, al cărui servitor credincios a fost totdeauna, și continuă să fie, cu toate că s'a schimbat stăpânul).-

CALENDAR NAȚIONAL

Dragoș Măgureanu

1 Ian. 1558: Moare Macarie, episcop de Roman; e îngropat la mănăstirea, de el zidită, Râșca. Cronica sa, scrisă la îndemnul lui Petru Rareș, s'a publicat în 1891.-

3 Ian. 1896: Badăa Cârțan pleacă, mai mult pe jos, la Roma, ducând în desagă, ploc con Cetații Eterne din Cârțișoara lui: pământ, sare și pâine.

5 Ian. 1887: Se naște, în Chipercenii de Sus, Orhei, poetul Tudose Roman. "În 1905, citind cel dintâi număr al gazetei moldovenești 'Basarabia', nu-mi credeam ochilor, că citesc în limba mea!", a scris el. Moare orb, de tifos, în 1921.

7 Ian. 1407: Iosif, mitropolitul Moldovei, numind pe "popa" Domentian stareț la Neamț și Bistrița; însărcinează "pe jupânul Petru Ureaclea ca să dea toate cele ce se vor afla în acele mai sus zise monastiri în mâinile popei chir Domentian: ori cărți, ori svite, ori vase, toate dela mare la mic; asemenea și cele din afară ce vor fi: două sate monastirești, la gura Neamțului, unul de o parte a Neamțului și altul de cealaltă parte, care i le-au fost dat întru sfinți răposatul Domn Io Petru Voevod, și două mori de apă și două vii, una care e dată de Petru Voevod și alta e cumpărată de Vlădicia mea, și oile monastirești și boii și caii și albinele și toate, mici și mari".

23 Ian. 1549: Moare la Brașov, unde se născuse la 1498, Ioan Honterus. Studiase la Viena, Cracovia, Bâle; aci a adoptat ideile luterane, a pus sub tipar, în 1532, prima hartă a Transilvaniei, a învățat arta tipografică. În 1533 se întoarce acasă și înființează prima tipografie din Ardeal, din care vor ieși cele dintâi cărți tipărite românești, printre care ale lui Coresi. A pus temelia gimnaziului săsesc din Brașov și a bibliotecii publice.

24 Ian. 1643: "În ceea ce privește Transilvania - scrie Vasile Lupu Porții - treaba e ușoară. Cunoșc foarte bine drumurile prin care se poate pătrunde într'însă din Moldova și din Țara Românească de către pașa de Timișoara, Turci, Tătari, Moldoveni, Munteni. Se adaogă faptul că în Transilvania mai mult de a treia parte sunt Români cărora, făgăduindu-le libertate, îi voi ridica fără întârziere asupra Ungurilor și astfel, având război și înăuntru și în afară, nu vor ști încotro să se îndrepte". (C. Giurescu).

28 Ian. 1931: Moare, la Paris, gen. Berthelot, organizatorul armatei din Moldova.

30 Ian. 1425: Alexandru cel Bun dăruiește lui Ștefan Zugravul, pentru a sa "dreaptă și credincioasă slujbă", patru sate pe Miletin: Berchișeștii, Ieremieștii, Popeștii și satul unde este jude Pascu.

5 Febr. 1601: E ucis de nemeșii unguri, jupuit de piele, ars și cadavrul pus în țeapă, Baba Novac, credinciosul căpitan al lui Mihai Viteazul.

6 Febr. 1871: Eminescu scrie din Viena lui Iacob Negruzzi despre suferințele Românilor ardeleni.

13 Febr. 1891: Moare pictorul Epaminonda Bucevschi, fiu de preot din Iacobeni (Câmpulung-Bucovina), născut la 3 Martie 1843.

19 Febr. 1963: Moare, într'o clinică la Lausanne, Domnița Ioana, soția Prințului Nicolae.-

DIN ZIARE, CĂRTI, REVISTE

* St. Georgescu-OLENIN, Realitatea întrece ficțiunea, în "Le Courrier Roumain", Paris, 16 Iulie 1963: Coloniile de prizonieri -la faimosul ~~Ex~~ Canal- creșteau ca ciupercile. cea mai importantă era cea de la Poarta Albă, unde se găseau peste 12.000 de prizonieri, prost hrăniți și îmbrăcați. Munca impusă unui singur om, pe o zi de lucru, era de opt metri cubi de pământ, săpați cu mâna și transportați cu roaba, pe o pântă alunecoasă, în urcuș abrupt, lung de 200 metri. Ei erau ocupați cu munca la canal, transportul și corvezile din lagăr, 16 ore din 24. Hrana lor se limita la 400 grame de pâine "suspectă". Canalul trebuind să fie săpat în câteva secțiuni, în stâncă, dacă aceasta a fost aruncată în aer cu dinamită, blocurile rezultate au fost sfărâmate cu ciocanul, cu mâna, de prizonieri. Fiecare prizonier trebuia să sfărâme o tonă și jumătate de stâncă, în opt ore. Munca prizonierilor se executa zi și noapte, pe un ger de -30° Celsius și vântul dinspre Marea Neagră, iar vara în arșița dogoritoare a soarelui, fiindcă nu erau nici adăposturi, de iarnă, nici umbră, vara. Apa era adusă din puțuri, o apă sălcie și sărată, în sacale; vara sta în soarele arzător, până se împușia și nu mai era bună de băut; iarna îngheța în sacale și nu mai putea fi folosită. Prizonierii erau păziți în timpul lucrului de numeroși gardieni din "Securitate", înarmați cu arme automate și la cea mai mică mișcare, chiar greșită sau involuntară, erau uciși fără somație. Fiecare sută de prizonieri avea un șef, un "brigadier" cu două ajutoare, aleși de administrație pentru ferocitatea lor. Aceștia aveau o rație specială de hrană și erau plătiți, deși nu lucrau. Ei erau spionii administrației și terorizau pe bieții prizonieri. Cuvântul lor făcea lege și a te împotrivi lor însemna a fi ucis sau a fi ars în cuptoarele de cărămizi, cum s'a întâmplat la Poarta Albă cu Comandorul de aviație Rambela. Acesta a avut curajul să sfideze pe un asemenea "brigadier", în prima noapte de la sosirea lui în tabără, apărându-și cu demnitate onoarea lui de ofițer și nepermițând să fie umilit. Trei ani de la asasinarea lașe a comandurului de aviație Rambela, soția sa a așteptat clipa răzbunării, și când după acest răstimp de așteptare a întâlnit pe ucigașul soțului său, "brigadierul" asasin, pe când acesta ieșea din localul Securității din Constanța, l-a împușcat.

În tabără de muncă denumită "Peninsula", rezervată exclusiv foștilor membri ai Gărzii de Fier, deținuții erau ținuti într-o completă izolare: nimeni nu se putea apropia de ei sau de tabără, fiindcă paznicii Securității trăgeau și ucideau pe cei ce cădeau, chiar involuntar, acest consemn. Deținuții foști membri ai Gărzii de Fier munceau două ore pe zi mai mult decât ceilalți condamnați -aceștia din urmă munceau 16 ore zilnic- și erau puși la muncile cele mai grele. Hrana lor era mai proastă calitativ și mai redusă, cantitativ, decât a celorlalte categorii de condamnați, iar ca rezultat al muncilor grele și excesive și al alimentației proaste și insuficiente, "mureau ca muștele"; ei nu aveau dreptul nici să scrie, nici să citească. Lângă tabăra "Peninsula", era o tabără a Preciilor, care aveau un regim de lucru și alimentar identic cu cel al foștilor membri ai Gărzii de Fier. La Capul Midia era o tabără compusă din prizonieri politici, trimiși "pe cale administrativă", adică nu în urma unei condamnări judiciare, ci în urma unei hotărâri luate de o autoritate administrativă sau polițienească.

Toți acești prizonieri politici erau oameni în vârstă de 70 de ani și mulți chiar trecuți de 70 de ani. Ei săpau la canal și apoi cărau pământul cu vagonetele. Mulți cădeau, pierzându-și cunoștința, din cauza lucrului prea mult peste puterile lor, și mureau. În timpul verii anului 1952, foametea printre prizonieri, la Peninsula și Capul Midia -deci printre membrii foștei Gărzii de Fier, precți și prizonierii politici- era așa de îngrozitoare, încât mâncau câini, broaște și șerpi. În fiecare zi "normele" se urcau și deținuții, când din cauza epuizării își pierdeau cunoștința, erau bătuiți până erau omorâți. Dl. Leonard Kirschen scrie că în timpul iernelor din anii 1952 și 1953, cel puțin 10.000 de deținuți au murit la canal; după alte informații, însă, numărul acestor morți ar fi mult mai mare...

Nici femeile n'au fost cruțate: la tabăra "Kilometrul" -scrie dl. Kirschen-lucrau 300 femei, sub comanda "brigadierului" Stefan Cormos. Aceste deținute, numite în terminologia canalului "administrative", erau foste prostituate, care nu mai puteau fi reeducate, fete de școală, care organizaseră o mișcare de rezistență, și foste femei-din lumea bună, cărora li se găsise vina că petrecuseră prea multă vreme la ceaiuri și partide de cărți. Ele erau puse să sape și să care pământul, în condițiile celorlalți condamnați. Brigadierul Cormos, în timpul când a condus această tabără, a violat cel puțin 30 (treizeci) de fete de școală, și dacă mai târziu a fost condamnat, nu acest fapt bestial și monstruos a figurat în hotărâre..

* Jules VIRCY, în "Vers l'Avenir", Namur, 27 Oct. 1963: În legătură cu revendicările teritoriale ale Chinei, guvernul din Moscova a răspuns astfel: "Uniunea Sovietică n'are conflict de graniță cu niciunul din Statele ce-i sunt vecine. Și noi suntem mândri de asta, pentru că o atare situație e conformă nu numai cu interesele Uniunii Sovietice, ci și ale tuturor țărilor socialiste și ale cauzei păcii în întreaga lume". Trebuie să ai mult curaj - și cinism - pentru a voi să faci opinia mondială să creadă că Rusia dă pilda cinstei morale în raporturile ei cu vecinii. Dacă Basarabia română și țările baltice ar putea vorbi, n'ar rămâne nimic din minciunile sovietice, care vor să înăbușe adevărul. Ei știu, acești sclavi, că la cea mai mică velenitate de independență, tancurile rusești i-ar reduce la tăcere, cum fu cazul pentru unguri în 1956, când încercară să rupă lanțurile sclaviei, în speranța că țările libere vor veni în ajutorul lor.

* J. Hoffmann, în "Exil et liberté", Ian. 1964: Niciodată ca astăzi această "prezență" a amicilor mei din exil și, prin ei, a fraților lor robiți, n'a provocat în mine atâta jenă, atâta rușine. Asistam săptămâna trecută la comemorarea solemnă a 15 ani de la Declarația drepturilor omului. Ascultând pe oratorii cei mai calificați să glorifice un act ce afirmă dreptul popoarelor de a dispune de ele înșile, așteptam, dar zadarnic, ca măcar unul dintre ei să vorbească de substituirea dreptului de liberă alegere cu dreptul unor popoare de a dispune de altele. Această tăcere, această voință sistematică de ignorare și uitare, acest etern recurs la vorbe și fraze mari mă fac cu atât mai atent la ceea ce este și la nimic altceva decât ce este... Voința de propagare de iluzii mortale mă mișcă în acest timp de Crăciun până în străfundul ființei mele. Continua-vom a trăda popoarele robite, lăsând pe doctorii noștri în iluzie și minciună să se alăture persecutorilor lor? Când simt apăsând pe noi, Occidentalii, privirile fraților noștri din Est, mi-e rușine că sunt în viață, liber, lucrând pe gustul meu. Mi-e rușine de a mă găsi solidar cu aceia cari, din ignoranță sau voit, se fac, până și în bisericile noastre, complicitii opresorilor, ai sclavagiștilor, ai ucigașilor, și mă găsesc coresponsabil de prezenta situație a lumii și de această stare de dezagregare politică și morală.

* C. Stoicănescu, în "Standardul", München, Iulie 1963: De câte ori se încearcă să se extirpeze, dându-le în vileag, racilele care paralizează acțiunea Exilului, auzim mereu refrenul dezaprobator al pseudo-înțelepciunii și al îngrijorărilor simulate: "Acelaș lucru îl spun și comuniștii". Ei și?... Cei vizați n'au decât să intre pe drumul cel bun. Atunci, ne mai oferind argumente valabile inamicului, nicio coincidență neplăcută nu va mai fi posibilă. Constatarea e însă tendențioasă. Indirect, suntem invitați să închidem ochii, să tolerăm, să tăcem, - ca să nu aducem, chipurile, apă la moara comuniștilor.. Sunt indivizi care-și închipuie că poți crede într'un fel, te manifestezi într'altul, dar rămâi totuși om cum se cade. Refugiații nu sunt însă toți nătângi... Exilul nu-și poate îndeplini misiunea istorică de păstrător al virtuților, de apărător al drepturilor și împlinirilor, de întruchipător al năzuințelor românești, decât renunțând total și definitiv la practici care îl dezonoarează, îl desfigurează și-l anihilează. Șanse de izbândă noi nu putem avea decât apunând: siluirii sistematice a conștiințelor (gen "Glasul patriei"), libertatea conștiinței a opiniei; arbitrariului, justiția; imposturii, legalitatea; cruzimii sadice, omenia; răzbunării josnice, mărinimia; torturii morale și fizice, dragostea și înțelegerea; constrângerii brutale, disciplina din convingere; lășității și degradării umane, demnitatea și onoarea. E absurd să credem că uriașa impostură a unui sistem de lachei criminali, ce se intitulează fariseic "democrație populară", poate fi doborâtă de altă sau alte imposturi.. Ce-ar putea folosi Poporului Român o permutare de imposturi?...

Fărte vrășmașe, manevrând din umbră, nu reușesc să-i diminueze valoarea combativă, exilului, decât privându-l de baza morală a dreptului de a combate impostura din țară; și calea cea mai sigură e transformarea lui într-o pepinieră a imposturilor mari și mici.. Și dacă nu ne vom convinge că în această materie toleranța și tăcerea sunt complicități, rezultatele pot deveni catastrofale. Nu inventăm primejdii, avem proba concludentă a proliferării imposturilor. Elemente dubioase, care n'au jucat în viața politică românească decât roluri minore, în genere nefaste, au creiat și întrețin în exil, fără nicio noimă, ficțiunea partidelor politice. Rezultatul: refugiații români lunecă, încet dar sigur, de pe planul major al luptei naționale pe planul minor al conflictelor politice, ca să eșueze în sfârșit pe planul meschin al intrigărilor sectare. Nimeni nu mai ascultă de nimeni și nu mai

crede în nimic. În această vraiste, responsabili de dezastrul Țării, tovarășii de drum ai reperiştilor, metamorfozați în "Comitet național", au condus acțiunea anti-comunistă a Exilului românesc pe linie de garaj. În bisericile românești din afara fruntariilor naționale se aduc osanale celui care a deschis drum de crimă și jaf hoardelor asiatice peste trupul Țării către inima Europei, arestându-l pe Conducătorul Statului și Comandantul de căpetenie al Armatei în Palatul regal, pentru a apoi să pregătească prin decrete regale "Republica Populară", și să abdice când nu mai putea aduce niciun serviciu comuniștilor...

Nu ne ocupăm acum de drama Bisericii Ortodoxe Române, altădată simbol făuritor al unității naționale: sugrumată și adusă la tăcere, în țară; în exil, ruptă și împărțită în tot atâtea biserițe câte grupuri de influență. Problema e gravă! Când vedem episcopi ai unei Biserici Autocefale făcând parte din sinoade diferite: ru-sești, ucrainiene, grecești; când vedem că sunt "chemate la preoție" în termeni record elemente dubioase, fără nicio alegere și pregătire; când vedem că Sloganul înlocuște Hărul, cum să ne mai mirăm de arestarea unui enoriaș în Biserica din Paris, la câțiva pași de Altarul transformat de reporteri și fotografi în tarabă publicitară? arestare făcută la cererea, prealabilă, a preotului paroh...

GÂNDURI DE CRĂCIUN de D. Em. Popa ("Garda", Rostock, Ian. 1944)

Lângă focul slab din sobă stau privind în noapte-afară,
Prin fereastra aburită, unde'n fiecare sară
Furios aruncă vântul cu mărunții stropi de ploaie
Ce se scurg pe sticla rece într'o sută de şuvoaie.
Poate-ar vrea să-mi între'n casă să-mi mai spună vreo poveste
Să-mi aducă de departe vreo scrisoare sau vreo veste
Busuioac din căldărușă să-l anine sus la grindă
Și să-mi cante la ureche, de pe vremuri, o colindă.

Peste-al beznei întunec plumbul norilor se cerne
Și în fulgi de pădăie neaua ncepe-a se așterne
În covor alb de mătăasă își presară mărgăritul
Imbrăcând pădurea'n haină sclipitoare ca argintul.
Printr'un pod întins de gheață, râul leag'a sale maluri,
Marea gemă furioasă svârcolindu-se în valuri.
Un ecou de glas de clopot se aude'n depărtare
Cum se înalță din adâncuri tot mai tare și mai tare.

Rezemându-mi fruntea'n palmă, am rămas tăcut pe gânduri
Aș fi vrut în astă seară să-i scriu mamei două rânduri
Și să-i spun să nu m'aștepte, că nu vin cu Moș Ajunul,
Că rămân și de-astă dată prin străini să fac Crăciunul
Căleă-i grea, înzăpezită, lupii au ieșit la pradă
Îi aud de-aici cum urlă intrând noaptea prin ogradă
Răscolind cu deamănuntu întunecoasele unghere
Rânjind colții plini de sânge și răstoarnă cu putere
Tot ce prind în a lor cale, de cutremură pământul...
Lucruri multe n'am'a-i scrie... Aș fi rugat apoi vântul
Să mi-o poarte peste nouri, peste pisc de zare-albastră
Să o lase pe tăcute într'un colț lângă fereastră.
Când veni-vor vestitorii, ea să iasă s'o găsească
Să scoale din somn pe tata'n miezul nopții s'o citească -
Dar îmi e cu neputință... fruntea-mi este'nfierbântată
Pana mi s'a rupt în două, iar cerneala-i înghețată.

Vânt răscolitor de datini și credinți de mult visate
Fă-te sabie-ascuțită, zidul vremii mi-l străbate
Du-mă'n satul de sub măguri peste lume du-mă'n goană
Du-mă'n casa părintească, unde mama la icoană
Lângă candelă nădejzii își âneacă'n suflet dorul
Ascultând concert de îngeri vestind pe Mântuitorul.
Lasă-mă lângă fereastră să'nălț iarăș o colindă
Și s'aud cum se deschide încetisor ușa la tindă

Din ungheru-i de tristețe să o simt apoi cum vine
Pășind rar prin neaua moale să se-apropie de mine
Căutând prin întunerec s'o au, nerăbdătoare
Întrebând: Cine colindă? dintre patru care-i oare?
Să mă urc pe pragul prispei, ea de mână să mă prindă
Lăcrămând de bucurie brațul ei să mă cuprindă
Ca'n vremea copilăriei să-mi zâmbească cu blândețe
Să îmi ia traista din spate s'o'ncarce de colindețe
Lângă vatră să dau fuga să mă scutur de zăpadă
Să privesc tăciunii'n sobă cum se iau mereu la sfadă
Și pe drumuri troenite peste gerul ce se lasă
Să alerg ca altădată colindând din casă'n casă
Frânt de-atât'alergătură, cu picioarele'nghețate,
Să mă'ntorc din nou la mama peste noaptea jumătate
Ea s'iarunce furca'n lături să mă ia ca să mă culce
Povestind de ieslea sfântă și Isus, încet și dulce,
Iar eu oșpit de cale să adorm cu capu'n poală
Să tresar visând că iarăș văd pe "domnul" dela școală.

Du-mă vântule în codri printre cetini să-mi sting dorul
Printre stânci prăpăstioase să aud curgând izvorul
Fă-te punte peste veacuri și te'nvolveră'n istorii
De ridică din adâncuri vremile scăldate'n glorii
Să reverse peste mături în lumini de curcubeie
Ca un fulger să țâșnească, lumea toată să scânteie
Și'n această noapte sfântă, pe un cer cu lună plină,
Să-i văd steaua cum se 'nalță pe o rază de lumină
Ce urcând pe bolt'albastră se oprește'n mănăstire
Unde schivnici albi ca neaua cântă'n taină din psaltire,
S'aud clopotul cum sună, cum se pierde'n valuri-valuri
Un ecou de sfinte datini încrustând din idealuri
Peste-a cosmosului margini spre a veșniciei ținte
Mii de veacuri și milenii ce-au trecut pe dinainte,
Să mă 'nalț încet spre culme din al sufletului haos
Să apar pe neșimțite în al schitului pronaos
Două-trei lumânările s'aprind la iconostasuri
Să aleg din uragane doar a îngerilor glasuri
Să'ndrept ochii către ceruri să pătrund înalta-I taină
Celui ce îmbracă totul în lumină ca'ntr'o haină
Cu pași firavi să m'apropiu de a starețului strană
Picurând lacrimi de sânge din a sufletului rană
Cu sihăstriei toți de-arandul să înalț o rugăciune
Să mai pot să spun odată, Moș Crăciune, Moș Crăciune...

&& Biserica Română Unită din Paris a organizat la 5 Ianuarie, cu concursul coralei Traian Popescu, în saloanele bisericii catolice din Notre Dame des Champs, o foarte reușită serbare, cu colinde românești și cântece franceze de Crăciun, - urmată de o mică gustare. Au participat, dintre români: preoții Cosma, Goia și D.Em. Popa cu Doamna și Rodica, dna și prof. Bazil Munteanu, general Chirnoagă, dna și Vintilă Horia cu copiii, dna și prof. Fontaine, dna și Traian Popescu, col. Tomoroveanu, prof. Tolu, dna Mia Paraschivescu, dr. Vălimăreanu, mareșal D.Negel, prof. Veniamin, dr. Iliescu, dna și ing. Crișan, dna și dl. Buisson, dna și Gr. Pop Câmpeanu, T.Cazaban, Virgil Micu, Cotos, dna dr. Petrovan, Margareta Popi cu Cornel, drele Fonbanek, dna și C. Zarcada, Ion Rotaru, Ion Vasilescu, Pantea, Prundaru, Dem. Tatu, dna și dl. Caisso, etc.

&& Părintele Grațian Radu a mers cu botezul de început de an în casele Românilor din Warren, Salem și Niles (Statele Unite): cuvioșia sa, care conduce și o școală de limba română în parohie, a lucrat și dăruit noului frate întru cler, D.Em. Popa, un rând complet de veștiminte preoțești de cea mai bună calitate - veștiminte inaugurate la instalarea dela München, 25 Ianuarie 1964.-

&& "Frankfurter Rundschau", "Fr. Neue Presse" din 27 Aug. 1963 și alte gazete nemțești au publicat fotografiile cu grupul celor mai buni elevi francezi trimiși în excursie în Germania; la loc de frunte, compatrioata noastră Elena Moșoiu, care studiază la Paris și-i foarte activă în toate manifestațiile românești.-

DORURI ȘI NECAZURI

H.-Canada: În memoria Căpitanului și a tuturor camarazilor morți în credința legionară pentru PATRIE și NEAM - Tuturor camarazilor: An nou fericit, cu norec și sănătate, și realizarea idealului național într-o Românie mare, liberă și independentă - Vă urează cu mult drag și dor, și cu Trăiască Legiunea și Căpitanul!

R.-Germania: Îți scriu scurt, căci moartea mă grăbește dela spate. Sunt bolnav de boala fără leac a Papei Ioan: Krebs. Am fost 3 luni în spital la Trier, și mi-a trebuit lung timp până să aflu, căci doctorii nu spun. De o lună sunt acasă și nu știu câte săptămâni voi mai trăi. Te rog dă-mi adresa unui preot ortodox, pe care să-l anunțe familia telegrafic, după...

C.-Germania: Moartea colonelului Alexandrescu m'a întristat peste măsură. Era un om de o mare noblete sufletească și un perseverent patriot. Dacă toți ofițerii români ar fi avut caracterul și austeritatea defunctului, soarta patriei noastre era altfel...

N.-Australia: Vestea morții dlui colonel Alexandrescu ne-a mâhnit de tot. O fi apucat să primească pachetul ce-i trimisese de Crăciun; fi pusesem și un costum de haine... Om drept, om viteaz, și totuși soarta asta mizerabilă l-a condamnat să moară printre străini, în mizerie. Alții, pehlivani dacă nu chiar hoți, trădători și înșelători de neam trăesc în lux și belșug. Sper că există și o pedeapsă "dincolo", altfel tare nedrept ar fi. Și moș Roșu, tot așa plin de planuri, era?

D.-Germania: Noi venim împreună la 21 Decembrie la Köln-Porz și la 29 la biserică din Düsseldorf. A fost frumos - de altfel întâlnirile noastre sunt din ce în ce mai duioase și mai triste cu cât trece timpul și cu cât mai mult se recunoaște pe încetul că eu sau altul nu este chemat să răstoarne o lume, ci să-și facă datoria după puteri și situație ca om și român. Când oare, Doamne, vom recunoaște cu toții realitățile, căutând dușmanul nu printre noi, istovind puterile în zadar în frecături mărunte, ci acolo unde este el pentru noi toți!?

V.-Franța: Excesiv de ocupat cu impresionantul roman al aventurilor vieții sale, părintele paroh n'a mai găsit răgaz anul acesta pentru serbarea obiceiturilor de Crăciun; poate și pentru că i-a lipsit cel ce odinioară anima aceste serbări - și pe care zic unii că, drept mulțumire, se răzbuna după pricepere, nelăsând să apară în Buletin nicio fotografie în care era și D. Em. Popa. Speranța noastră era mare, eram chiar curioși să vedem îmbogățirea programului prin colaborarea unui literat distins ca Virgil Gheorghiu; dar va fi fost și dânsul ocupat cu vreun parastas pentru Călinescu. Sau vor fi cugetat, ambii preoți - și literați - că, dacă biserica e goală, pentru cine să se mai ostenească cu serbarea? Lipsiți de bucuria colindelor însă n'am fost: căci așa cum ne-am găsit refugiu în biserica din Rue Ribéra, tot de acolo ne-a venit și această bucurie de neînlocuit: preoții uniți, cari n'au probleme episcopale, nici romanțioase, au organizat o admirabilă serbare, care ne-a rourat ochii la amintirea colindelor copilăriei fericite de pe vremuri...

P.-Germania: N'am putut lua parte la întâlnirile frățești aranjate, cu prilejul Zilei Unirii, de dl. Acrivu la Porz/Westhoven, și de Macarie Avram la Köln. Am aflat, doar, că la niciuna n'a fost prea multă lume. N'au fost serbări comemorative, ci doar prilej de întâlnire de prieteni la un moment de frățască veselie. Sigur, era mai bine să se fi căzut de acord asupra unei singure adunări, pregătită din vreme și cu un program potrivit, în frunte cu rugăciunea Bisericii, ca totdeauna.

F.-Franța: Almanahul eparhiei noastre românești numără, printre "zilele de glorie", și data de 8 Iunie (1945), cu "victoria Aliatilor asupra Germaniei", deci și asupra noastră, a României. Ar putea părea ciudată cinstirea, din partea unor mari naționaliști, cum se considera șefii eparhiei, a zilei de prăbușire în întuneric a țării lor. O explicație totuși, e: fără această prăbușire, sau "zi de glorie", cum îi zic ei, cum erau să mai ajungă la "situațiile" cu care atâta se fudulesc? Această-i "gloria" la care se referă ei în calendar.

L.-Franța: N'am citit "La Cravache". Afirmările Vetrei, că autorul ar fi aruncat cu noroi peste steagul Mișcării, mi-era greu să le cred, căci vedeam pe lângă el - Gheorghiu - și câțiva legionari, ceea ce ar fi fost absurd în acest caz. De aceea am întrebat pe unul din aceștia. Și, spre surprinderea mea, mi-a confirmat că e așa - dar, a adăugat el ca să se "justifice", Gheorghiu a trebuit să facă așa, căci altfel nu-i publica editorul cartea; acela i-a pus condiția expresă să puie

ceva rău și de "fasciști". Și-atunci Gheorghiu, ca să-și publice și vândă marfa, a spus, despre Mișcare, enormitățile de care scrii în Vatra. Iar monstruoșitatea aceasta, cu noroiul aruncat în obrazul Căpitanului, camaradul d-tale o găsea foarte la locul ei! Păi atunci de ce să fi fost Gheorghiu mai catolic decât papa? de ce să fi avut el niște scrupuluri față de memoria unei Mișcări, de care chiar unii membri ai ei arată a se dezinteresa? Și, totuși, cât ținuse Căpitanul ca legionarii săi să nu fie nici prești nici de vânzare!...

B.-Statele Unite: Vatra, care aduce cititorilor, avizi după lectura ei, atâtea satisfacții, e bine că aplică justele corecții mimetiștilor naționali, așa de balc-nați în exil. Criticile și aluziile sunt de un humor - care desigur că nu flatează pe infractori.. Nu-mi voi uita abonamentul nici în viitor.

D.-Argentina: Este destul de trist că în acest refugiu nu mai contăm ca o forță organizată, ca să putem exercita un control efectiv, pentru a nu fi făcut de răs numele de român... Vatra nu se lasă și apare mereu. Alte publicații au rămas pe drum. E cea mai bătrânoasă publicație a exilului. Nota aceasta de agresivitate, de intransigență, e esențială pentru exil. E arma necesară ca să lovească în acea presă scelerată a canaliei roșii ce ne-a robit țara. Dacă n'ar fi fost Vatra, trebuia inventată. E legionară, crice-ai spune. Nerușinarea ce se lăfăște în "Glasul trădării" găsește nemernici și pe-aici, canalii fabricate de regimul nelegiuit sau idioți din naștere; ea poate influența unele caracude, care totuși doar rar încearcă să se convingă la fața locului.. Pentru aceste sciuri Vatra își are ironia ei, scurtă ca formă, dar ascuțită, care atinge la mir.. E bine că zici că nu e a Mișcării, mai ales când i se reproșează tocmai calitățile.. dar numai cine stă degeaba nu geșește; mai gravă e greșala celor pasivi, aceia sunt cei mai vinovați. Aceia nu merită libertatea. Când te gândești că atâtea valori zac în închisori sau au fost ucise înainte de a-și fi putut arăta fructul geniului românesc.. Vatra, celor mai mulți le place așa cum e. Este pe linie românească, și asta contează. Publicațiile noastre bune, deci necesare, le poți număra pe degete. Printre acestea, Vatra ocupă un loc de avangardă.- Menirea cărții lui Bacu - "Pitești" - era să ne cutremure, să ne îndemne să strângem rândurile. E cartea de care îmi scriai mai de mult. N'a avut răsunetul meritat, pentru că e scrisă în românește, dar și pentru că e treabă legionară - iar o parte din exil este vâscoasă, ostilă nouă și insensibilă față de tragedia românească. Totuși să sperăm că această carte va fi o bază de plecare, un document în baza căruia să fie denunțat lumii încă odată sistemul nemaipomenit de rafinat la care s'a ajuns sub ocupația ruso-comunistă...

B.-Franța: Cât despre împăcarea spiritelor în cele stârnite de duhul agitat al părintelui paroh, nu știu cum o merge cu membrii fostelor partide, dar legionarii par a se fi oprit la o formulă care să le picure ceva balsam peste rana cauzată de blasfemiile din "Cravache" la adresa Mișcării: pentru că părintele Gheorghiu singur spune că operele sale i-au fost traduse în 30 de limbi, și deci cititorii acelor limbi - peste 100 de popoare! - au aflat, din condeiul său, cunoscut și cu credit, că legionarii sunt haidamaci și asasini, iar regimul lui Carol mergea cu steagul libertății, - e drept ca aceiași cititori să afle acum, când scriitorul a devenit preot, care e adevărul. Că noul preot și-o fi exprimat regretul, de minciunile scrise, la urechea părintelui Boldeanu, e foarte posibil, dar care e rezultatul? Că, în acest caz, adevărul îl știe cel mult părintele Boldeanu, care-l mai știa și înainte - în timp ce, pentru milioane de cititori, noi rămânem, grație părintelui Gheorghiu, tot asasini. Să găsească părintele Gheorghiu calea rectificării infamiilor scrise. Așa e drept, cinstit, sfânt. Altfel, să nu se aștepte la recunoștința unor oameni așa de crunt batjocoriți - mai ales că-i vorba de profanarea memoriei atâtor români curați, morți în nădejdea unei Cruci - pe care astăzi părintele Gheorghiu spune că vrea să o servească. Să nu-l înșele faptul că vede, lângă sfinția sa, câțiva "legionari": pe lângă faptul că n'au creiat, ei, nimic din ce sfinția sa a batjocorit (așa că's galantoni și "înțelegători" pe obrazul operei și jertfei altora), e vorba, sigur, de inconstiență în cea mai clară a ei definiție și exemplificare.

L.-Germania: Părerea mea a fost de multă vreme că mai bine ar fi să avem noi toți, prietenii și camarazii de altădată, o Vatră spirituală a tuturor, decât să ne istovim într-o puzderie de tipărituri de nu mai știi unde și al cui e adevărul, atâtea Indreptare și Orientări și Împănări, toate în adevăr și dreptate...

B.-Statele Unite: Trimit o mică contribuție pentru Vatra, în memoria nepotului meu Ion Banea, care alături de Căpitanul Codreanu a fost ucis de tâlharii tâlhariilor... Înțeleg din Vatra că sunteți bine informați de situația refugiaților români de aici; e mai mult decât dureros că nici unii nici alții nu-și dau seama că nu e bine să fim împărțiți când avem același ideal românesc. Românii vechi, unii, sunt greșit informați de stările din țară, dar nici refugiații, cari au trăit trista experiență bolșevică, nu prea și-au dat osteneala să-i lămurească. În fața acestor neînțelegeri, un restrâns grup de intelectuali, din cei vechi și din refugiați, au făcut aici societatea DOINA, și noi câțiva țărani bătrâni le-am stat la spate cu tot ce s'a putut, pentru ca noii veniți să aibă o ușă deschisă când sosesc ca la Mama acasă - și am făcut și prima bibliotecă românească pe meleagurile Californiei. Ce păcat că nu s'au stabilit aici biblioteci înainte de ce hidra bolșevică a ajuns stăpână pe glia străbună. DOINA a dat sponsori, o mână caldă scriitorilor noștri (maestrul Gotruș a fost ajutat timp de cinci ani, fiind bolnav), mai multe opere culturale și patriotice s'au realizat în primii 10 ani de activitate - și mult s'ar mai putea face cu toți uniți. Ruga noastră se sue la cer să unească și neamul nostru, barem pe cei creștini...

N.-Statele Unite: De aci nu-i ceva nou să vă scriu, iar din Macedonia nu știu ceva, deoarece nu scriu așa regulat ca să nu le fac ceva rău, că sunt sigur că scrisorile mele se deschid la poșta greacă. Acum suntem atenți la chestiunea din Cipru, poate de acolo să se înlesnească și realizarea vechiului nostru vis...

R.-România: Ca vânzător într'un magazin de alimente, o duc chiar mai greu decât restul populației. N'avem mai nimic în prăvălie, - și totuși, lumea hămesită, fură, când poate, riscând pedeapsa cu moartea. La noi s'a spart de trei ori până acum, dar poliția, ocupată să asculte pe la uși, n'a prins pe făptași. În acest caz, "cooperativa se despăgubește reținând din mizeria noastră de salarii. Așa că îți închipui... Iarnă e grea de tot, iar lemne primim tot pe cartelă, și scumpe foc. Din strânsul fierului vechi mai profităm și noi, căci uneori avem norocul să găsim... cuie, și așa, ascunzându-le cu grijă, mai putem și noi să înlocuim pe cele de lemn din pereți - căci, de cumpărat, de unde?...

G.-Statele Unite: Tot răul de azi se trage dela același vrăjmaș cumplit, ce stă la pândă să înghită omenirea, dar se va înneca, căci timpul răfuielii se apropie. Aproape 17 ani n'am scris niciun cuvânt după cortină, și să-mi fi frânt mai bine gâtul decât aș fi scris într'acolo. Pe cei ce-i căutam muriseră de mult; alții, auzind de mine, mi-au scris ei. Știind teroarea și mizeria de acolo, am trimis uneori bani, uneori pachete, dar prin asta numai rău am făcut și lor și mie. Pe unii pentru asta i-au și închis. O bătrână blestema și afurisea fără sfârșit viața ce duce...

N.-Venezuela: Scriai în numărul trecut de puii de evrei și de țigani plecați din țară și cari, departe în Argentina, vorbesc toți românește. Eu am întâlnit același fenomen în Bolivia și Peru, iar la Paris soția unui evreu din România, măritată cu el numai acum un an a învățat "deja" perfect românește. Ce să spunem de românii noștri, ultra naționaliști, dar a căror spită românească se termină cu ei?...

S.-Franța: Trimite VATRA părintelui S. E fostul duhovnic al Maicelor dela St Vincent de Paul dela Șosea, fost în Algeria și care a rămas cu drag de România liberă, așa cum era și cum iarăși fi-va cu voia Domnului. Nu are posibilitatea să plătească abonamentul, dar de asta mă îngrijesc eu...

M.-Franța: Cum iarna a înghețat pământul, și neavând altă treabă, m'am pus și eu pe rezistență de "labeur de longue haleine et lourde peine" într' "refacerea Țării, așa cum a fost odinioară"; că, zice fostul rege Mihai, în mesajul de început de an, "va fi mai greu să refacem, decât să zidim din nou" (iar eu cred că nu numai va fi mai greu, dar chiar imposibil să revenim la ticăloșiile ce-au fost). Se vede că timpul lung de refugiu ce-l "apropie tot mai mult de eliberare", nu l-a învățat nimica nou și că, cu toate rugile călduroase și zilnice, făcute împreună cu regina lui și cu măsă, tot în situația "vacii ce privește alunecarea unui tren" a rămas. Că de când Dejul nu-i mai dă pitacii promiși într' onorarea "Stelei regii", căpătată pentru eforturile în slujba Sovietelor, s'a pus omul nostru pe rezistență serioasă și la începutul fiecărui an, cu o regularitate mecanică, trânteste câte un mesaj, spre fericirea gloatelor flămânde și sdrențuroase din România de azi - și, ca să nu fie cu supărare - de ce nu? - și de altădată! Parcă de asta au nevoie

scheletele ambulante din Țară, cașicum nu le-ar mesăji muscalii în fiecare clipită, de le iese părul prin căciulă! Mai zice apoi Mărirea sa, că Dumnezeu hotărăște de soarta popoarelor, și că ce-i contra naturii nu poate dură; deci, ceea ce-a făcut el, când și-a vândut Țara și trădat propria-i armată, în plină înclăștare cu dușmanul, a fost în concordanță cu legile naturii, în consecință va dura "in aeternum". A mai învățat el, din istorie și din aspra lui pribegie, că opresiunile vin din afară; fără a-i putea intra măcar în capătână că "toporul fără credă nu servește la nimic" și că trădările din interior prăbușesc o nație.- Să trăești și să-ți ajute Dumnezeu să mai scoți Vatra și să mai pictezi pe fiecare după mutră...

Anul nou, care ne vine,
Să v'aducă numai bine,
Mult noroc și fericire,
Pace'n suflet și iubire,
Sănătate, vână, hani...
La anul și la mulți ani!

Și de-a fost ca să primim
VATRA - zicem: Aferim
Și din suflet mulțumim,
Cu trei "servus-uri" plătim...
Ba, să nu zici că's calic,
Înc'un "servus" îți mai zic!..

C'așa s'a'ntâmpilat mai an,
Într'un sătuț transilvan:
Auzind mereu țiganul
"Servus", spunând ardeleanul,
S'a dus la popa din sat
Și ce-i "servus" l-a'ntrebat.
"Fiul meu, "servus" de care
Mă întrebi, e verbă mare;
Ea, însă, se potrivește
În lumea ce se cinstește -
E, ca și când, cineva,
Cinci sute de lei ți-ar da!"
Bucuros plecă țiganul,
Că "servus" valora banul -
Iară popa surâdea
De naivitatea sa...

Dară într'o bună zi,
Faraonul iar sosi:
- "Părințele, de-am venit,
E că soacra mi-a murit...
Vreau să-i faci o'nmormântare
Ca la oamenii cu stare...
C'oi plăți, mânca-ți-aș
Cât a fi!... că doar mamaia
Fusă vrednică... aleasă...
În a noastră mândră rasă:
Vreau s'o'ngrop în prima clasă,

Ca tăt natu'n sat să știe
Că's oameni și'n țigănie!"

Fost-a slujbă boierească
În coliba țigănească -
Ce n'a văzut neam de neam
În cortul unui țigan!

La plată, tot boieros
Fu țiganul, și bățos:
- "Ntinde mâna, părințele,
Pentru cele hostenele!"...
Și, ridicând palma'n sus,
Bate popii trei "servus",
Iar al patrulea, în plus,
"Peste preț", hătut mai tare,
Cum fac oamenii cu stare.
Și'n sec popa înghițea,
Când harapul se ducea...
"M'a avut, lua-l-ar dracul!"
Zâmbi popa nost'săracul -
"Dar i-o coc eu, nu e șagă,
Când i-o fi lumea mai dragă!
Te-ci avea eu, faracane,
De mi-i zice Doamne-Doamne!"

Astfel, când, peste vreun an,
Iar îl văzu pe țigan,
Căruia danciu-i murise,
Popa ușa zăvorîse:
- "Fiule, tu știi prea bine,
Nu mai am vreme de tine,
Așa că poți aștepta,
Sau căta pe-altcineva!"
- "Hapoi, sfinte părințele,
Cât cu cele hostenele
De'ngroparea danciului,
Nicio grabă'n hasta nu-i;
Că-l aduc și l-oi lăsa
Ici, pe prispă la mata -
Și-apoi, când vreme-i avea,
Mânca-ți-aș, l-ai îngropa!"...

&& Crainic ne ia subțire, cu viclenii.. părintești: "Toți au nevoie de voi, emigrația cinstită, ca să vă exploateze în fața officinelor care îi plătesc, ca pe o masă de manevră, ca și cum prezența voastră în străinătate ar fi o dovadă că respingeți regimul mântuitor care a ridicat țara pe culmea unde se află printre popoarele lumii". Da' de unde? Suntem aici în excursie, nu o'am avea ceva cu sublimul sârmelor ghimpate, în care ne e încinsă Patria de către schingiuitorii de până ieri ai dlui Crainic...

&& "Axios! Dignus est! Vrednic este!, nu înseamnă: viclean este, șmecher este! (Că atunci "martirica" din inmografie ar trebui înlocuită cu "șmecherica")" - scrie dl Racoveanu, în "Cuvântul", referindu-se la nedemnitățile arhierilor ortodocși din țară; citind însă aceste rânduri, vor fi sughițat și unii clerici din exil...

S E M N A L Ă R I

* Revista scriitorilor români, München, 1963, n° 2 - Față de primul număr, care nu era deloc de lepădat (vox populi!), o îmbunătățire totală, atât din punctul de vedere al conținutului, cât și al prezentării tehnice. Ornametarea dlui Răcoveanu cu motive de covoare e într-adevăr sugestivă. La conținut, surpriza mare e dată de ineditul Elenei Văcărescu despre strămoșul său, Ienăchiță Mircea Eliade, de data aceasta, cu o nuyelă bine încheagată. Mihai Niculescu continuă seria de evocări lirice, care-l situează pe primul plan al literaturii exilului. O poveste țărănească a dlui Răcoveanu, un amuzant portret trasat de dl Manzatti, trei poeme în proză ale dnei Bodis-co, câteva note ale dlui Teodor Scortescu, pe care ne-ar plăcea să-l vedem mai des. În paginile revistelor din lumea liberă, completează capitolul prozei. La versuri, apar mai toți poeții din exil, de toate școlile, tendințele și vârstele. O plăcută revelație, Ionel Miloș. La partea de cronică, idei, fapte, mult îmbogățită, colaborează; Horia Stamatu cu un meditat eseu asupra scriitorului angajat, Eugen Lovovan cu precizări despre Odobescu în Danemarca, Monica Lovinescu, pe bună dreptate nemiloasă cu impostura reperistă. Sumedenie de recenzii. La coadă, o amplă relatare despre al VII-lea congres al Societății Academice Române, dela Nijmegen. -

* Vintilă Horia, Giovanni Papini, Paris, 1963 - În colecția "convertirilor celebre" a editurii Wesmael-Charlier, apare această caldă apologie a scriitorului florentin, cu care dl Vintilă Horia plătește, aș îndrăzni să spun în numele nostru al tuturor celor care, la vremea sa, ne-am făcut din "Un om sfârșit", din "Povestea lui Cristos" ori din "Gog", cărțile de căpătâi ale adolescenței, o datorie de recunoștință, pe care, o dată și o dată, un om de cultură român tot trebuia să se decidă a o plăti. Teza de bază a volumului e că Papini a fost totdeauna creștin, chiar când, în tinerețe, nega mai aspru și energic religia; și atunci, el îl căuta în realitate pe Dumnezeu. Cartea cuprinde, pe lângă multe lucruri cunoscute, indicații prețioase asupra ultimilor ani de viață și a ultimelor opere ale lui Papini, amintirea întâlnirilor dintre maestru și discipol, conversațiile avute, impresiile repurtate. Adesea, vorbind despre Papini, autorul se mărturisește pe sine; și nu neglijează niciodată actualitatea, pe care, după infamia premiului Goncourt, dă impresia că o sezisează și mai bine. La sfârșitul "Cavalerului resemnării", răspunzând demn la campania de scandal deslănțuită de comuniști și de "idioții utili" contra sa, Vintilă Horia observă just că un scriitor e în cărțile sale, și numai acolo trebuie căutat. Cu acest recent "Papini", dânsul ne ajută să-l înțelegem și mai adânc. -

* Mircea Eliade, Aspects du mythe, Paris, 1963 - În eleganta colecție "Idées" a editurii Gallimard (nrf), unde au apărut eseuri de Camus, Sartre, Jean Rostand, Alain, Valéry, Simone Weil, Jean Wahl, Mounier, Kierkegaard, Berdiaiev, Claudel, adică tot ce are mai ales cultura contemporană, traducerea unui manual dedicat gândirii mitice, scris în limba engleză pentru colecția "World Perspectives" dela New York. Adresându-se marelui public, autorul folosește, simplificându-le, multe considerații din operele anterioare, care i-au asigurat o poziție bine meritată de prim plan în istoria religiilor și, am spune, și a filosofiei culturii și istoriei. Mitul, ca explicație a lumii, altfel haotică și îninteligibilă, ca structură fundamentală a spiritului uman - omenirea are și astăzi o sumă de "mituri", în care crede, numai că sunt de nivel mai jos, vulgar, față de cele, sacrale, de odinioară -, ca "adevăr" exemplar și semnificativ; mit și rit, mit și inițiere; mituri cosmogonice, categorii de mituri; mitologie și creștinism; sunt numai câteva dintre temele acestei cărți de aur, care se mișcă cu enormă dezinvoltură și siguranță prin toate culturile, majore și minore, și din care ai numai de învățat și meditat. -

* Petre Ciureanu, L'italianismo di Malherbe, Genova, 1962 - Director și principal colaborator la "Bollettino dell'Istituto di lingue estere" al Facultății de Economie și Comerț din Genova, unde nu uită niciodată problemele culturii românești, din țară ori din afara granițelor, profesorul de română dela Universitatea genoveză continuă cu sârg studiile de literatură franceză comparată. Ultima lucrare e cea mai completă expunere critică de până acum a influenței italiene asupra lui Malherbe. Mai semnalăm, din ce ne cade în mână: masivul volum al scrisorilor inedite ale Hortensei Allart de Méritens către Gino Capponi, și studiul, tot cu scrisori inedite, asupra legăturilor dintre scriitoarea franceză și irlandeză Anna Woodcock. prietenă și a Biancăi Milesi, draga lui Asachi dela Roma; precum și un eseu dedicat influenței lui Sainte-Beuve asupra medalioanelor feminine ale lui Enrico Nencioni, în revista "Studi Francesi" dela Torino. Alături de domnia Bazil Munteanu și

Al. Ciorănescu, dl Ciureanu e astăzi unul din cei mai profunzi cunoscători români ai literaturii și culturii franceze, în special din secolul trecut. - Adrian Papa

&& Punând la inimă urările ce, cu binevoitoare înțelegere, Vatra -singura pe exil!- i-a făcut când cu faimosul "protocol", - dl Boeru a ținut, în fine, să apară "cu tot dinamismul, în lupta în care suntem angajați". Maniera "ieșirii în arenă" parcă actualizează, însă, mirarea turcului din baie - de noi auzită la chiar unul din membrii "juriului de onoare": în adevăr, primul la care "se dă", într-o brăsură, e chiar.. directorul Vetrei. Cine vrea, deci, să știe ce poamnă e acesta, n'are decât să citească "Intâmpinare în adevăr și dreptate", cu pe copertă un fel de arhanghel.. fără spadă (sustras probabil dela paza vreunui cimitir din München); dacă n'are, s'are ceară la Traian Boeru - Herzogstr. 3 - München 23 - Germania.

Vă afla de-acî, printre alte blestemății: că Vatra nu-i legionară (parcă noi spunem altfel!); că directorul ei e comunist sadea (ceea ce se știa deja, dela "Biere", și dela unii ciraci ai lui Sima - și ne mai miram noi, recent, de unde hârtia mai bună la ultimele numere din Vatra!); că este mare mincinos, vagabond și calomniator; că scrie vulgar (și de ce dracu Boeru, care citește Vatra de 13 ani, i-o fi mai propus -și încă insistând pentru contract! (chiar după ieșirea numărului cu preoțirea lui Gheorghiu, care zice că l-a supărat)- să scrie "o istorie legionară critică, în continuarea cărții Căpitanului" -nici mai mult nici mai puțin!); că a ratat ocazia, oferită lui de Boeru, de a deveni "legionar de elită"; că-i prieten la cataramă cu mitropolitul Visarion - și alte multe noutăți, printre care, extrem de savuroasă, aceea că i-ar fi spus lui, lui Boeru -și încă repetat!- că... "Eu n'am greșit niciodată" (ceea ce iarăș nu-i exclus, după atâția ani de stat la Roma...). Totul, în senini termeni academici: vagabondaj, scabros, pamflet, mahala, debordare, mișelie, calomnie, minciună sfruntată incalificabilă (dar totuș... calificată), etc.

Mai sunt, în broșură, blagesloviți și alții; de plâns, însă, nu se vor plânge, credem, nici chiar gramatica și logica, cam barbar maltratate: Boeru, se știe, e agronom, nu membru la Academie. Și-apoi, ne consolează cu o veste extrem de îmbucurătoare: cu apariția "Intâmpinării" sale, steagul Legiunii e, în fine, în mâini solide! măcar că ierarhia ei de azi, dedusă din câțul citărilor broșurii, apare oarecum ciudată: Boeru, Racoveanu, Codreanu, Moța și... Abraham Lincoln. -

&& Din Calendarul "Candela" pe anul acesta, al Episcopiei P.S. Teofil Boldeanu, aflăm câteva lucruri interesante: de marea prietenie și prețuire reciprocă dintre părintele Ghinescu de o parte și prof. Herescu, Gala Galaction și.. Kennedy de altă parte; se confirmă că "eparhia", din cei câțiva preoți pe cari îi avea a mai pierdut unul, pe păr. Cicală (de nu și pe păr. Nan); în poza care arată pe P.S. Teofil "între episcopii romano-catolici din Franța discutând problema Unirii Bisericii", prelații catolici sunt cu fața către păr. Boldeanu, care dănsul "discută" (și, după gesturi și fizionomie, e clar că nu despre uniri, ci explică cum a scăpat de partizanii lui Tito); alte poze arată niște hiroteniri la Paris, dar, judecând după crisparea fețelor, clericii participanți parc'ar fi în fața unei fărâdelegi și nu a eternei lumini a lui Isus; în fine, Titus Bărbulescu se bucură, încă odată, că, în persoana lui Virgil Gheorghiu, vede pe Sf. Augustin în persoană: ferice de el! împărăția cerurilor îi este de pe acum asigurată...

&& Vorbind de sprijinul dat de Nemți lui Antonescu la "rebeliune", Horia Sima se plânge, în "Sentinela" (dela ușa alcovului?), că "acestea au fost roadele lealității cu care am luptat pentru cauza puterilor Axei". Păi, așa ne trebuia, dacă am luptat pentru altă cauză decât cea românească... Noi însă scoteam că alăturarea țării de "Axă" s'a făcut pe motive binecuvântate: pericolul comunist în afară, cu imperativul reluării Basarabiei și Bucovinei, și cel evreesc înăuntru - ambele de cel mai sfânt interes național!...

&& Afirmând că nu primește subvenții, "Solia" crede că este "singura gazetă românească din lumea liberă care se susține numai din abonamente voluntare". Dacă asta e o laudă, apoi mai mult drept la ea are "Vatra" noastră - mai ales că n'a făcut niciodată apeluri, nu stimulează publicând listele sprijinitorilor, și nici nu are n spate autoritatea unei gogeamite Episcopiei...

&& "In socialism și comunism -spune tovarășul Ralea- omul rămâne valoarea sa premă"; dacă'n România nu-i așa, e că acolo domnește dracu... O spune Ralea!